

АДЫГЭ

1923-рэ ильэсым
гъэтхалэм
кыщегъэжыгъэу
кыдэклы

№ 183 (23112)

2024-рэ ильэс

ГЪУБДЖ

ЧЪЭПЫОГЪУМ и 1

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИЭП

6 +

тисайт

WWW.ADYGVOICE.RU

тихытыу нэклубгъохэр

Мафкъ

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Чъэпыогъум и 1-р – зыныбжъ хэклотагъэхэм я Маф

Заомрэ лофшлэнымрэ явтеранхэу, Адыгэ Республикэм инахыжхэу лытэныгъэ зыфэтшыхэр!

Зыныбжъ хэклотагъэхэм я Дунэе мафэ фэш! тыгу кыд-делэу тышфэгъуш!

Тинахыжъ лъаплэхэу Хэгъэгу ззошхом лыгъэ щызезыхагъэхэм, ззоуж ильэсхэм чанэу лоф зышлагъэхэм, Адыгэ Республикэмрэ хэгъэгумрэ ясоциальнэ-экономикэ амалхэм зыкыгъэлэтыгъэным зилахышхо хэзышыхагъэхэм лъэшэу тызэрафэразэр ыкли лытэныгъэшхо зэрафэтшырэр непэ къэтэлэ.

Лыгъэ, пытагъэ, цыфыгъэшхо зыхэлъ тинахыжхэу къэралыгъом хэхъоныгъэ езыгъэшыхгъэхэр, непэ тызэрыгушхорэ пстэури тфэзыгъэпсыгъэхэр ыкли кытфэзыухъумагъэхэр уи Хэгъэгу узэрэфэшхыпкъэн, псэемыблэжыныгъэ зэрэпхэлъын, уимурад узэрэфэклон фаемкэ сыдигъуи щысэтехыплэшлоу тилэх. Адыгэ Республикэм кыщытэджырэ лофыгъохэм язэшохынкэ зыныбжъ хэклотагъэхэм опытэу, шлэныгъэу ялэр къафэфедэ. Щылэныгъэм бэ зыщыпэклэкыгъэ, ушэтыныбэ зэпызычыгъэ тинахыжхэр шэн-хэбзэ дахэхэр кызэтэгъэнэжыгъэнхэм, цыфыгъэ ахэлъэу ныбжыклэхэр плугъэнхэм яшыпкъэу фэлажъэх.

Опытэу, шлэныгъэу ялэмкэ хьалэлэу ныбжыклэхэм зэрадагуащэхэрэм фэш! Адыгэ Республикэм инахыжхэм тызэрафэразэр мы мафэм къэтэлэ.

Псауныгъэ пытэ, щылэклэшлу шьуилэнэу, шьуигъашлэ кыхъэ хъунэу, шьуигупсэхэмрэ шьуилахылхэмрэ ягуфэбэныгъэ шьушымыклэнэу, жьышхъэ мафэ шьухъунэу тышфупэлало!

**Адыгэ Республикэм
и Лышхъэу, Урысые
политическэ партией
«Единэ Россием» и Адыгэ
шьольыр къутамэ
и Секретарэу
КЪУМПЫЛ Мурат
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхьаматэу Влади-
мир Нарожнэр**

Къынхэм апэшлуеклохэзэ...

Зыныбжъ хэклотагъэхэм я Мафэу непэ зэрэдунаеу шыхагъэунэфыкырэм Мыекъуапэ щыщ хульфыгъитлоу ушэтыныбэ зэпызычыгъэхэм: Хэгъэгу ззошхор, ззоуж ильэсхэр зыпэклэкыгъэхэм непэ нэлуасэ шьуафэтэшы.

Хэгъэгу ззошхом хэлэжыгъэ Яков Ткачевым ыныбжъ шышхъэлум ильэс 99-рэ хъугъэ. Хэгъэгу ззошхор кызежъэм ар клэлэ лэтахъоу шытыгъ, икьуджэу Поляково я 6-рэ классыр кыщиухыгъагъ нылэп. Заом имызакъоу клалэм нэмыкл кыныгъохэри кыфыкыоклыгъэх: клэлэцлыклым янэ-ятэхэм зым ыуж адрэр итэу ядунай ахъожыгъ.

сэгъэ шъэожъыехэри чыплэ заводым ибаракхэм ачлагъэтысхыагъэх. Ахэм уащыпсэунклэ зэрэкыныгъэр, гъомылапхэр зэрафимыкыуштыгъэр ветераным ыгу къэклыжы.

1943-рэ ильэсым шъэожъыер заом ащэгъ, я 95-рэ шхончэо Верхнеднепровскэ дивизием ия 57-рэ артиллерийскэ полк щы-зэуагъ.

А. Лаутеншегер

Яков Ткачевыр

Николай Горбуновыр

Къалэу Урюпинскэ кыпэблэгъэ къуаджэм дэсыгъэ ышнахыжхэм ащыщ Яков зериубытылагъ. Шъэожъыем еджэныр чидзыжыи, пхъэм дэлэжъэрэ заводым имастер илэпылэгъоу зигъасэу ыублагъ. 1942-рэ ильэсым икымафэ Башкирием икыалэу Стерлитамак ахэр агъэкощыгъэх. Якови, игъу-

Апэрэ заоу зыхэлэжыагъэр джы кызнэсыгъэм ветераным ыгу къэклыжы: 1944-рэ ильэсым мэкъуогъум и 22-м «Багратион» зыфилорэ дзэ операциер Белоруссием щыкыуагъ. Джащыгъум дзэклол! ныбжыклэр контузии хъугъагъэ. Яков Ткачевыр Белоруссииери Польшэри шхъафит

зышлыжыгъэхэм ахэтыгъ. Ветераным дэгъоу ыгу къэклыжы Теклоныгъэр кызыдахыгъэ мафэм къашъохэзэ, ордэ къалозэ, ошъогум дэуаехэзэ дзэклолхэр зэрэчэфыштыгъэхэр. 1949-рэ ильэсыр ары Яков ядэжъ кызыгъэзэжыгъэр. Ащ нэсыфэ советскэ дзэхэу Германием

щылэхэм къулыкыу ащыхыгъ.

Яков Андрей ыкъом медальхэу «За освобождение Белоруссии», «За освобождение Варшавы», «За взятие Берлина» зыфилорэр, Жьогъо Пльыжыым иорден кыфагъэшъошагъэх.

Яков Ткачевым ЦКЗ-м унэхэмкэ игъэлорышлэлэ лоф щышлагъ, палъэр кызэсым зыгъэпсэфынэу пенсием кыуагъэ. Ижышхъэм сурэтшыным ащ зыритыгъ, тыкъэзыуцухъэрэ дунаим техыгъэ сурэт, натюрморт, портрет гъэшлэгъонхэр ащ икълэмыпэ кыпэклых.

Мыекъуапэ щыщ Николай Горбуновым ыныбжъ ильэс 95-рэ зэрэхъугъэр иунэгъо клоц! щыхигъэунэфыкыгъ. Николайрэ ишхъэгъусэрэ пльэшытыгъэ зэдэплугъ, алъэ тырагъэуцугъэх. Ищылэныгъэ зэрэпсаоу ветераным Адыгеим щигъэкыуагъ, Мыекъопэ районым, къалэу Мыекъуапэ механикэу лоф ащышлагъ. Николай Горбуновым икълэцлыклым Хэгъэгу ззошхор зыщыклогъэ ильэсхэм атефагъ. Зышнахыжхэр фронтым щызаощтыгъэ шъэожъыем чытырхэм яшлынклэ Дзэ Пльыжыым лэпылэгъу фэхъунэу рыхъуагъ. Адыгеим фашистхэр зырафыжыхэ нэуж шъэожъыер колхозым щылэжыагъ, Мыекъопэ районым игубгъохэр ыжъоштыгъэх, чылапхъэхэр ащыриутыштыгъ. Ыужыклэ ащ механикэу лоф ышлагъ. Тылым иветеран Хэгъэгум ыпашхъэ гъэхыагъэу щырилэхэм афэш! медали 5 кыфагъэшъошагъ.

Александра БАЛАБАСЬ.

Язэдэлэжьэныгъэ зырагъэушъомбгъушт

Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат Росфинмониторингым Къыблэ Федеральнэ шьолырымкэ и Гьэлорышлэлэ ипашэу Максим Ходоровскэм лэфшлэгъу зэлуклэгъу дырилагъ.

Республикэм мылкъум ылъэ-ныккыккэ ищынэгъончъагъэ нахъ шуагъэ кьегъэтыгъэным, мылкъум епхыгъэ лэфтхъабзэхэу хэб-зэнчъэу зэрэхъэхэрэм апэу-цужьыгъэным япхыгъэ лэфыгъо-хэм ахэр атегушылагъэх.

«Нахъыпэм фэдэу Адыгеир мылкъум пэцэныгъэ дызехъгъэ-нымкэ ыккы бюджетым къыди-лпытэрэ лъэныккыохэм иккыу цыфхэр эккэ ащыгъэгъозэгъэн-хэм зыналэ лъэшэу атэзгъэтырэ

шьолырэу къэнэжы. Ренэу тыналэ зытедгъэтырэр бюджет къэклъаплэхэр зыфытегъэпсыхъэ-гъэхэ лъэныккыохэм анэмыккхэм апэлуамыгъэхъаныр, шэпхъэ гъэнэфагъэу шылэхэр укыуагъэ мыхъунхэр ары.

«Мы лэфшлэныр нахъышлэу зэхэцэгъэным пэе Росфинмони-торингым тьдэлэжьэным тифедэ хэлъ ыккы Максим Ходоровскэм тьфэраз тьшьолыр ыналэ ккы-зэрэтыригъэтырэм пэе. Талэккы

лэфтхъабзэхэу зэдизэшлэхъэхэ-рэм ядгъэушъомбгъушт, а лъэ-ныккыомккэ амалыккэхэр дгъэфедэ-дэштых ыккы лэфыгъо гъэнэфа-гъэхэм тьзэгъусэу тьзэдэуэсшт. Мылкъум игъэзеккыккэ шэпхъэ гъэнэфагъэу шылэхэм иккыу цыфхэр ащыгъэгъозэгъэнхэмккэ, мылкъум епхыгъэ бзэджэшлагъэ-хэм гъогур афылбыккыгъэным-ккэ игъоу альэгъурэ лэфтхъаб-зэхэм тэри адетэгъаштэ», — ккылуагъ Адыгеим и Лышхъэ.

Псэуплэхэм ямэфэккхэр хагъэунэфыккыгъэх

Республикэм ипсэуплэхэу муниципальнэ гъэпсыккэ зилэхэм ямэфэккхэр блэкыгъэ тхъамафэм игъэккыгъэу хагъэунэфыккыгъэх. Ахэм эккэми тьшьолыр ихэхъоныгъэ ялахъ хэлъ, инеушырэ мафэ зыфэдэштыр кыагъэнэфэ.

Тэхъутэмыккыое районыр

Адыгеим и Лышхъэу Къумпыл Мурат Тэхъутэмыккыое районыр зызэхаша-гъэр илъэси 100 зэрэхъурэм фэгъэхы-гъэ мэфэккышхом хэлэжъагъ.

Ащ игъусагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, АР-м иминистрэхэм я Каби-нет и Тхъаматэу Клерэщэ Анзаур, му-ниципальнэ образованиеу «Тэхъутэмы-ккыое районым» ипашэу Шъао Аскэр, АР-м иминистрэхэм я Кабинет хэтхэр, депутатхэм ащышхэр, хабзэм иреспубли-кэ къулыккхэм ялыккхэр, район администрациехэм япашэхэр.

Мэфэккым рагъэблэгъагъэхэм ащы-щыгъэх Урысыем лэфшлэнымккэ и Лыхъу-жъэу, тхаккыу общественнэ лэфышлэхъоу Мэщбэшлэ Исхъакъ, районым щышхэу медалэу «Адыгеим и Шытхъузехъ» зы-филорэр, районым ицыф гъэшлуагъэхэу муниципальнэ медальхэмрэ шлэжъ та-мыгъэхэмрэ зыфагъэшшоагъэхэр.

Мы мафэм творческэ клэлэцкыккы купхэм концерт хъаккхэм къафатыгъ. Ащ нэужым районым ихэхъоныгъэ фэгъэхыгъэ программэ шылагъ, лъэпкы шыуашэхэр, тхылхъэу муниципалитетым къышхыгъэхэм афэгъэхыгъэу шытхэ-ри кыагъэлэгъуагъэх. Рагъэблэгъагъэ-хэм амал ялагъ спорт унэу «Нарт» зыфилорэм спортсменхэм ягъэхъагъэхэм ащышхэм нэлуасэ защыфашынуэ.

Районым игъэхъагъэхэм нэлуасэ зы-щызафашыгъэ лъэхъаным Адыгеим и Лышхъэу ащ щыпсэухэрэм гушылэгъу афэхъугъ, чыплэ хэбзэ къулыккхэм ялэфшлэн епхыгъэ лэфыгъоухэу зыгъэ-гумэккыхэрэми защыгъэгъозагъ.

Хэушхъафыккыгъэ дзэ операцием хэлажэхэрэм ыккы ахэм яунагъохэм арысхэм лэпылэгъу ятыгъэнымккэ лэфэу агъэцэккхэрэм Къумпыл Мурат нэлуасэ зыфилыгъ. Ахэм игъоу альэгъухэрэм ыккы яшлэигоныгъэхэм япхырыщынккэ пшъэрылъ заулэ волонтерхэм афилыгъ.

Хэгъэгур къаухъумзэ фэхыгъэхэм яшлэжъ мыккысэным епхыгъэ саугъэтым дэжъ ахэр агу зэрилхэм ишыхъатэу

тлэккырэ шытыгъэх. Ащ нэужым мэфэккым иофициальнэ лэхъ Адыгеим и Лышхъэу хэлэжъагъ. Районым щыпсэухэрэм зафэ-гушлом Къумпыл Мурат ккыхыгъэщыгъ республикэм исоциальнэ-экономикэ хэ-хъоныгъэ ащ изы лэхъышхо зэрэхэлъыр.

Къэзэрэгъуогъэхэм заккыфигъазэзэ Къумпыл Мурат ккызэрэхыгъэщыгъэмккэ, ллэшлэгъу гъогур Тэхъутэмыккыое районым ккыккыгъэр зыккыуацлэккэ, зисэнаушыгъэккэ зилахъышхо ащ хэзышхыгъэ пстэуми ятарихъэу щыт. Зэрэ Адыгееу игъэхъа-гъэхэр нахъыбэ хъунхэмккэ ахэр зышхъа-сыжыгъэхэп.

«Ячылгу гупсэ ишхъафитыныгъэ пэе зышхъамысыжхэу заом хэлэжъагъэхэм ыккы зэо ккыбым лэф шызышлагъэхэм зэрэхъэгъэ лыхъужьыгъэр лъэшэу тэгъэлэплэ. Зэоуж илъэсхэм Адыгеир зыпкы игъэуцожьыгъэным, зэрэ Хэгъэгъу гъэхъагъэ ышлыным апае пшъэдэккыжъ хэлэу лэф зышлагъэхэр, тиреспубликэ талэккы игъэхъагъэхэм нахъ ахэхъоным зилахъ хэзышхыгъагъэхэр тьгыгъушлэшт-хэл», — ккылуагъ Къумпыл Мурат.

Районым ицыф цлэрылэхэм яугугъу ккышлы зэхъум Адыгеим и Лышхъэу ккыхыгъэщыгъэх советскэ къэралыгъо

лэфышлэхъоу Хъахъурэтэ Шыхъанчэрые игъэхъагъэхэр. Илъэси 2-ккэ узэкккэбжъ-мэ Мыеккыуапэ ащ исаугъэт шагъэуцугъ.

Районым ккышхыгъэу цыф цлэрылэхэм ащышхэу ккыхыгъэщыгъэх: адыгэ лите-ратурэм лъапсэ фэзышлыгъэ Цей Ибра-хымэ, Советскэ Союзым и Лыхъужьхэу Шлүцлэ Абубэчир, Александр Лаухиныр, Бжыхъэккы Ккымчэрыл, Евгений Косты-левыр; Социалистическэ лэфшлэным и Лыхъужьхэу Исмут Ганиевыр, Варвара Срибновар, Павел Щелыкиныр; тхаккыу Жэнэ Ккырымызэ, СССР-м изаслужен-нэ летчик-ушэтаккыу, Урысыем и Лыхъу-жъэу Мызэгъ Владимир, летчик-космо-навтэу Анатолий Березовоир.

Дышхъэ ккычлэхынымккэ гъэхъэгъэшхо-хэр зилэ шушлэккыу, Адыгеим и Прези-дентыгъэу Шъэумэн Хъазрэт лэфышхоу зэшлуишхырэри ащ ккыхыгъэщыгъ. Хэушхъафыккыгъэ дзэ операцием щыфэхыгъэу, Урысыем и Лыхъужьхэу, старшэ лейте-нантэу Валерий Зволянскэм лыхъужь-ныгъэу зэрехъагъэми джаш фэдэу игугъу ккышлыгъ. Непэ псэуплэу Яблоновскэм иурамхэм ащышхэр горэм ащ ыцлэ ехы.

Цыфхэм ящылэккэ нахъышлу шыгъэным пэе хабзэм иккытэмэ пстэуми аккыуацлэ

зэхэлъэу бэ зэрэзэшлуахырэ республикэм и Лышхъэу ккылуагъ. Медицина лэпылэгъум, гъэсэнныгъэм, социальнэ фэлэ-фашлэхэм альэныккыккэ цыфхэм аналэ зэрэтырагъэтырэм нахъ хэхъо зэпыт, еджаплэхэр ыккы клэлэцкыккы лы-гыплэхэр, культурэмрэ спортымрэ яуч-реждениехэр, гъогухэр ашлхы ыккы агъэ-цэккэжыккы, джаш фэдэу лэфтхъабзэ зэфэхъафхэм язэшлэхын уигъэрэзэнэу маккы. Промышленнэ шьолырышхоу «Инэм» нахъ зэтэгъэпсыхъагъэ зэрэхъу-щтым дэлажъэх, лэфшлэлэу чыплэккыу мини 10 фэдиз ащ ккытышт.

«Цыфхэр ары ккычлэ шхъалэу районым игъэхъагъэхэр зэлхыгъэхэр. Мыщ гъунэ-гъушлу зэфышхыккыккэхэр шагъэлэплэх, цыф лъэпкы зэфэхъафхэм ккыахъы-гъэхэм зэгурьланыгъэ азыфагу илъ, ятарихъ зышхыгъэгъушхэрэп, шэн-хабзэхэр шагъэлэплэх, Урысыем и Президентэу Владимир Путиным пхыришхырэ лэфтхъа-бзэхэм адырагъаштэзэ, уахътэм ккыгъэу-цурэ лэфыгъо ккынхэм язэшлэхынккэ зэгурьланыгъэ ахэлъ. Хэушхъафыккыгъэ дзэ операцием хэлэжъэхэзэ хэгъэгум ишхъафитыныгъэ бланэу ккызыухъумэ-хэрэм афэлэккышхым тетэу ахэм лэпы-лэгъу араты», — ккылуагъ Къумпыл Мурат.

Адыгеим и Лышхъэу ишлуфэс псалъэ ыуж тынхэу афагъэшшоагъэхэр алэккы-гъэхъажыгъэх. Ккыутырэу Новый Садым игурыт еджаплэу N 20-м иккэлэегъаджэу Дыхъу Асланбэч республикэм иапшхэрэ тынэу «Адыгеим и Шытхъузехъ» зыфилорэ медалыр фагъэшшоагъ. «АР-м изаслу-женнэ врач» зыфилорэ щытхъуцлэр — Тэхъутэмыккыое район симэдджэщым иврачэу Ольга Арпалькова, «АР-м псауныгъэм ккызухъумэнккэ изаслуженнэ лэфыш» зыфилорэр — Тэхъутэмыккыое район симэдджэщым имедсестрау Нэпсэу Фатимэ, «АР-м мэккы-мэщымккэ изаслу-женнэ лэфыш» зыфилорэр — унэе пред-принимателэу Уджыхъу Адамэ, «АР-м культурэмккэ изаслуженнэ лэфыш» зы-филорэр афагъэшшоагъ: Пэнэхэс модель тхылъеджаплэм ипашэу Дзэлл Заремэ, лъэпкы ансамблэу «Уджым» иартистэу Темрыккы Адам, псэуплэу Инэм дэт музейм илэфышлэу Хъадыпэшоу Заремэ.

Бюджетым епхыгъэу лэф зышлэрэ нэбгырэ зауламэ АР-м и Лышхъэу ирзэ-зэныгъэ тхылхъэр, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ищытхъу тамыгъэхэр, «Муниципальнэ образованиеу «Тэхъутэ-мыккыое районым» ицыф гъэшлуагъ» зыфилорэ цлэр ыккы муниципальнэ обра-зованием ипашэу ищытхъу тхылхъэр афагъэшшоагъэх.

Адыгэ Республикам и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэрэ муниципальнэ образовани-еу «Тэхъутэмыккыое районым» ипашэу Шъао Аскэрэ районым щыпсэухэрэм джаш фэдэу афэгъушлуагъэх.

А лэфтхъабзэхэм ккыккэлэпыккылагъ ис-кусствэхэмккэ лэпэлэсэхэм ккыатыгъэ ккыгъэлэгъоныхэр.

(Иккыух я 4 — 5-рэ нэккыб. арыт).

Лъэпкъ тарихъым фэгъэхьыгъэ фильм

Нэгъэплъэ Аскэрбий ифильмэу «Черкесхэр. Намыс гъогур» зыфиорэм иапэрэ къэгъэлъэгъон чъэпыогъум и 1-м АР-м и Къэралыгъо филармонием шырагъэкӀокӀышт. Черкесхэм ядзэ къулаиныгъэу, культурэу дунаим зэрыщызэлашлагъэхэр ащ къырелотыкӀы. Ахэм лӀыгъэу, гушхуагъэу ахэлъыр, зэрэдунаеу шызэлашлэ хъугъэ шы лъэпкъ дэгъухэр, лъэпкъым икъамэ имэхъанэ ащӀпхырыщыгъ.

Режиссерэу, УФ-м икинематографистхэм я Союз икъутамэу АР-м шыӀэм ипашэу, режиссерэу Нэгъэплъэ Аскэрбий зылудгъэклагъ, гушыӀэгъу тыфэхъугъ.

— Фильмым итэхын, ар зэдгъэкӀужьыным, къэгъэлъэгъоным фэхъазыр тшыным зэкӀэмкӀи илъэси 2,5-рэ ыхыгъ. ЛъэпкъыцӀэр зылӀтрэ шэн-хабзэхэр къызылотыкӀырэр зы сыхъатрэ такыкӀи 7-рэ макӀо. Актерхэм ащыгъыгъэ шыуашэхэм язэгъэуӀун къыныгъуабэ къы-

пыкӀыгъ. Іашэхэм ащыщхэу къэлатьыр, шхончыр, къамэхэр, сэшхохэр, нэмыкӀхэри дгъэфедагъэх. Фильмым пшъэрылӀ шъхьалэу илагъэр къыткӀэхъухъэрэ ныбжьыкӀэхэм яхэгъэгъу шу алъэгъоу пӀугъэнхэр, тарихъыр ягъэшлэгъэныр, лъэпкъым тхьамыкӀагъоу пэкӀэкӀыгъэр агурыгъэлогъэныр ары. Адыгэм и Мафэ ехъулӀэу фильмым Налщык апэу къыщыдгъэлъэгъуагъ, еплӀыгъэхэр ыгъэрэзагъэх, — **къылуагъ Нэгъэплъэ Аскэрбий.**

«Черкесхэр. Намыс гъогур» зыфиорэр гупшысэ гъэнэфагъэхэр озыгъэшлӀрэ лӀошӀагъ. Адыгэ лъэпкъым тарихъ баеу иӀэр сценарием хэолъэгъукӀы.

Фильмым икъэгъэлъэгъон культурэм иунэхэм, гъэсэныгъэм иучреждениехэм ащылъагъэкӀотэшт, неущ ыпкӀэ хэмылӀэу еплӀышъушты.

ЛЪЭПШЪЫКЪО Фатим.

НыбжьыкӀэхэм нэрылӀэгъу афэхъугъ

Адыгэ Республикэм хэгъэгъу кӀоцӀ лӀофхэмкӀэ и Министерствэ икъулыкӀу зэфэшхьафхэм ялӀошӀлэн зэрэзэхъэрэр мы мафэхэм ныбжьыкӀэхэм арагъэлъэгъугъ.

Мыекъуапэ икӀэлэ парк хэбзэухъумакохэм лӀоф зэралӀэрэ Іэмэ-псымэхэр къышагъэлъэгъуагъэх. Полицейскэхэм ямызакъоу нэмыкӀ хэбзэухъумакохэри ащ къырагъэблэгъагъэх. лӀоф зэралӀэрэ Іашэхэр, шыуашэу ащыгъхэр, хэушхьафыкӀыгъэ техникэу ыкӀи Іэмэ-псымэу агъэфедэхэрэр ныбжьыкӀэхэм ашӀогъэшлэгъоныгъэх.

Мыщ фэдэ лӀофтхьабзэ апэрэу зэхъагъ, нэбгырэ 500 фэдиз хэлэжъагъ. Ахэр апшъэрэ клас-схэм ащеджэрэ кӀэлэеджакӀох, Адыгэ къэралыгъо ыкӀи Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетхэм ястудентх.

лӀофтхьабзэр къызыӀуихыгъ АР-м хэгъэгъу кӀоцӀ лӀофхэмкӀэ иминистрэ игуадзэу, полицием иполковникэу Виталий Элибековым.

— Хэбзэухъумакохэм лӀофшӀлэнэу ашӀэрэм имэхъанэ къыжъугурыӀон фае. ЛъэныкӀо пӀэпчӀ пшъэрылӀэу иӀэр, лӀофшӀлэнэу ыгъэцакӀэрэр шыулӀэгъушты. Гу-

мэкӀыгъоу апэ къыкӀыхэрэр, ахэр зэрэзэшӀуахыхэрэр къышъуфалӀотэшт, упчӀлэхэр шъуилӀэхэмэ яджэуапхэр жъугъотышты.

ЕджапӀэр къызышъуухыкӀэ шъуищыӀэныгъэ зэшъупхышт сэнэхъатыр къыхэшъушты. Профильнэ апшъэрэ еджапӀэхэм узэралӀэхъащтыр къышъуфалӀотэшт. Полицием лӀоф шызышӀлэнэу фаехэр къызэрэшъухэтхэм тичыхъэ телъ. Нэбгырэ пӀэпчӀ икӀэралыгъо шу ылъэгъун, ыгъэлъэпӀэн, ар къызэриухъумэщтым пылӀын фае. Урысыем, тишӀолъыр хэхъоныгъэхэр ашӀынхэр шъоры зэлъытыгъэр, — **къылуагъ Виталий Элибековым.**

Нэужым ныбжьыкӀэхэр куп-купэу гошчыгъэхэу нахь ашӀогъэшлэгъон лъэныкӀохэм акӀырыхъагъэх. ЗэкӀэмкӀи къэгъэлъэгъони 6 хъуштыгъэ. АР-м хэгъэгъу кӀоцӀ лӀофхэмкӀэ и Министерствэ илӀыкӀохэм цыф зэрымыс быбырэ пкъыгъохэр зыфэдэхэр къагъэлъэгъуагъэх. НыбжьыкӀэхэм нахь ашӀогъэшлэгъоныгъэхэм ащыщ хъэ гъэсагъэхэм къаорэ пкъыгъохэр къызэрагъотыхэрэр. Ахэр зэрагъасэхэрэри къафалотагъ.

Урысыем хэгъэгъу кӀоцӀ лӀофхэмкӀэ и Министерствэ епхыгъэ апшъэрэ еджапӀэхэм узэралӀэхъащтыр, фэгъэкӀотэнхэр зилӀэхэр, ащ амалэу къытыхэрэр, лӀофшӀлэ чыпӀэу нэужым аратыхэрэр кӀэлэеджакӀохэм къафалотагъ.

Джащ фэдэу шӀолъыр къулыкӀу зэфэшхьафхэм ялӀофшӀлэн зэрэзэхъэрэр ныбжьыкӀэхэм нэрылӀэгъу афэхъугъ. Хыкум приставхэм, бзеджашлэхэм пшъэдэкӀыж ягъэхыгъэнымкӀэ федеральнэ къулыкӀуым и Гъэло-рышӀлӀлэу республикэм шыӀэм, УФ-м ошӀэ-дэмышлэ лӀофхэмкӀэ и Министерствэ и Гъэло-рышӀлӀлэу шыхьалэу Адыгеим шыӀэм, Росгвардием ыкӀи Урысыем и Следственнэ комитет иследственнэ Гъэло-рышӀлӀлэу ялӀофышӀлэхэр ныбжьыкӀэхэм гушыӀэгъу афэхъугъэх, агъэфедэрэ пкъыгъохэр арагъэлъэгъугъэх.

— НыбжьыкӀэхэр дзэ къулыкӀуым фэгъэсэгъэнхэ, ащ имэхъанэ къагурыгъэлогъэн фае. Сыда плӀомэ илъэс зауӀэкӀэ ахэм дзэм къулыкӀуу щахышты. Арышъ, мыщ фэдэ лӀофтхьабзэхэм мэхъанэшхо я! — **къылуагъ дзэ патриотическэ клубым ипашэу Юрий Шестаковым.**

ДелӀэкӀо Анет

лӀофтхьабзэм къыдыхэлъытагъэу Мыекъуапэ итворческэ коллективхэу «Шпаргалка» ыкӀи

«Вечный огонь» зыфилохэрэм концерт къатыгъ.

ДЕЛӀЭКӀО Анет.

НЫБДЖЭГЪУ ЛЪАПІЭХЭР!

2025-рэ илъэсым иапэрэ мзыхкӀэ «Адыгэ макъэм» икӀэтхэгъу уахътэ непэ едгъэжъагъ!

Чъэпыогъум и 1-м къышъублагъэу республикэ гъэзетыр къышъутхыкӀын зэрэшъулӀэкӀыштыр:

ПОЧТЭКІЭ:

Индексэу П4326-р

Мэзи 6-м – сомэ 1281,78-рэ;

Мэзи 5-м – 1068,15-рэ;

Мэзи 4-м – 854,52-рэ;

Мэзи 3-м – 640,89-рэ;

Мэзи 2-м – 427,26-рэ;

зы мазэм – 213,63-рэ.

Индексэу П3816-р

Мэзи 6-м – сомэ 1261,50-рэ;

Мэзи 5-м – 1051,25-рэ;

Мэзи 4-м – 841-рэ;

Мэзи 3-м – 630,75-рэ;

Мэзи 2-м – 420,50-рэ;

зы мазэм – 210,25-рэ.

«Адыгэ макъэм» иредакция шъушыкӀатхэмэ:

Мэзи 6-м – сомэ 240-рэ;

Мэзи 5-м – сомэ 200;

Мэзи 4-м – сомэ 160-рэ;

Мэзи 3-м – сомэ 120-рэ;

Мэзи 2-м – сомэ 80;

зы мазэм – сомэ 40.

Корпоративнэ шыкӀэкӀэ:

лӀофшӀлӀлэхэм гъэзетыр мафэ къэс афэтэщэжъы, экземпляр 15-м нахь мымакӀлэу къышъутхыкӀын фае.

Мэзи 6 кӀэтхакӀлэр – сомэ 300.

Шъуиунэхэм шъуарысэуи тигъэзет шъузэрэкӀэтхэщтыр:

1. QR-кодъм шъуителефон камерэ тежъугъанс

2. ШъуипсэунІэ ыцІэ къыхэшъух;

3. ИщыкӀэгъэ къэбарыр ишъутх;

4. ШъукӀатх ыкӀи ыпкӀэ шъуты.

Псэуплэхэм ямэфэкIхэр

Адыгэмак ителеграм-нэклубго

(ИкIлэх).

Адыгэмак

Адыгеим иятонэрэ кьалэ ия 55-рэ ильэс ыгэмэфэкIыг. Спорт кьалэу зэрэщытыр кыгыэшпыкэжыу куш-хэфэчэ зэнэкьокьумкIэ мэфэки лофтхьабзэхэр аублагэх. Нэбгырэ 200-м нахыбэмэ Адыгэмакэ ичыплэ дахэхэм апхырыкIырэ километрилш гьогуанэр кьачыг, цыкIуи ини фэчэфхэу хэлэжыагэх. Анахыжыу ыкIи анахыкIэу кьэчяагэхэр щытху тхылхэмрэ бгэ-халхыбэхэмрэкIэ кыхагэщыгэх. Ильэс 70-рэ зыныбж Шэуджэн Пшымаф бэмэ щысэтэхыплэ афэхыг.

— Сипсауныгэ изытеткIэ е кьэс-кIухьан, е кушхэфачэу сьтесын фаеу врачхэм кысауагэти, ятIонэрэр кыхэхыг. Арыш, ом изытет кыс-фидэмэ, пчэдыжми пчыхэм километрэ 15 зырырыз кьэсэчыхьэ, — **elo Шэуджэн Пшымаф.**

Ащ нэмыкIэу мэфэ реным зэнэкьокьухэр, джэгукIэхэр, ермэлыкьыр, Iэпэщысэхэм якэгэпэпэгон, мэфэки концертхэр реклокыгэх, кьалэм идахэ рязыгалохэрэм яфэшшошэ щытху тхылхэр аратыжыгэх. Джащ фэдэу, «Адыгэмакэ ичыф гэшлуаг» зыфилорэ цIэ льяплэр афагэшшошаг лофшIэным иветеранэу НатIэкэ Махьмудрэ пшэ-дэдыжыу ыхырымкIэ гьунэпкэ гэнэ-фагэ зилэ обществэу «АСБИР» зыфилорэм игенеральнэ пащэу Шьонтыж Аспанрэ.

Адыгэмакэ непэ псынклэу хахьохэр зышырэ псэуплэу республикэм илэхэм яз. ЩыIэныгэм исыд фэдэрэ лэны-кьокIи зэхьокIыныгэшлухэр щэкIох. АхэмкIэ IэпыIэгьух еж кьэлэдэхэри.

— Адыгэмакэ дэххэр лэжэкло пэры-тых: социальнэ-экономикэ лофыгьохэм язэшIохын ялахышлу халхьэ, тишюптыр хэхьоныгэшлухэр ышIынхэм дэлажэ. Ащ щыпсэхуэрэм яхьатыркIэ кьалэр неушырэ мафэм фащэ. Сицыхэ тел а лофшIэныр зэрэзэпымыуштым, ильэс 55-м ехьулэу кьадэхыгэр кьаухьумэни, хахьо зэрэфашыштым, — **кыщело АР-м и Лышхьэу Кьумпыл Мурат ителеграм-нэклубго.**

Адыгэмакэ ущыпсэуныр ильэс кьэс нахэ Iэрыфэгьу мэхьу. Кьэлэдэххэр зышыгушлуIэхэрэм ащыц зыгэпсэфыплэ чыплэу ялэ хьугэр. Лэшэу ежэ мэщытыкIэу шагэуцуэрэм ипчэхэр кьы-зэлуихынхэм. ЯтIонэрэ ильэс хьугэу кьэлэдэххэмкIэ мэхьанэ ин зилэу зыдэ-лажээхэрэм ащыц фабэм ирыкIуапIэхэм ягэкIэжыын. Ильэс пчяагэхэм кьаклоцI ахэр лэжыагэх ыкIи гьэцэкIэжыынхэм афэныкьуагэх. Адыгэмакэ ипащэу Хьачмамыкьо Азэмак кьызэриуагэмкIэ, фэбэрыкIопIэ километрэ 14 агэкIэ-жыышт.

ХьакIэмзые ия 160-рэ ильэс

Кошхьэблэ районим ит кьуаджэу ХьакIэмзыи блэкIыгэ зыгэпсэфыгьо мафэхэм щыжыотыг. Иджырэ чыплэ зышысыр ильэси 160-рэ мыгэ зэрэхьу-рэр хигэунэфыкIыг. Кьоджэдэххэр, кьышыхьугэхэу дэкIыгэхэр, ипхьо-рэлфхэр — хьакIэмзыель хэлэу зылытэхэрэр мэфэкIышхом зэфищагэх. Ащ ишлуагэкIэ ильэс пчяагэрэ зэлу-мыкIагэхэр зэрэлэпэгьугэх, бэхэр зэрэ-шлагэх, анахэ шьхьалэр — лэужыкIэхэр нэлуасэ зэфэхьугэх. Мэфэки лофтхьаб-зэхэр адыгэ шыухэу пчэдыжыым чылэм кьыдэхьагэхэм кьызылуахыг. Чылэдэх-хэр ягуапэу ахэм апэгьокIыгэх. Зэрэ-хабзэу щыгьу-пастэр апагьохыг. Ащ кьыкIэлыкIуагэх хьарзынэц, сурэт кьэгэпэпэгонхэр, спорт зэнэкьокьухэр, джэгукIэ зэфэшхьафхэр, адыгэ шэн-ха-бзэхэм атетэу реклокыгэ чэщдэсыр.

лэ ятIонэрэ (сомэ мин 20), зэхэугьоегэ купыр ящэнэр (сомэ мини 10). ЗэкIэми кубокхэр ыкIи щытху тхылхэр араты-гэх.

Непэ ХьакIэмзые республикэм ичылэ цыкIлэхэм ащыц. Нэбгырэ 600-м тIэклэ ехьоу щэпсэу, кьышыхьугэу итэкьухьа-гэр фэдэ пчяагэкIэ нахыб. ХьакIэм-зыехэм сыдыгьокIи лэжэкло пэрытхэу ацIэ арало. Врач, шIэныгэлэжэ, клэе-гьаджэ, спортсмен цIэрыIохэр, орэ-дылохэр, лэныкьо зэфэшхьафхэм хэшыл ин адызилэ лофышIэхэр бэу кьыдэкIыгэх. Ахэм яз Урысыем и Лышхьэу, АР-м и Кьэралыгьо Совет — Хасэм идепутатэу Цэй Эдуард. Зы-щыц чылэм имэфэки ар кьэблэагэ ыкIи АР-м и Лышхьэу Кьумпыл Му-ратрэ Кьэралыгьо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэмрэ ацIэкIэ икьоджэгьухэм кьафэгьушлуаг. МэфэкIым ыкIи фэныкьуагэхэм апэлу-гэхьанэу шьолырым ипащэ ХьакIэм-

Кошхьэблэ районим ителеграм-нэклубго

Кошхьэблэ районыр

Кошхьэблэ районыр Тэхьутэмыкьуа-ем фэдэу ильэси 100-м нэсыпагэп, ау 90-рэ икьуг, непэрэ мафэм ехьулэу кьыдэхьугэри макIэп. Зы лэжэкло районэу республикэм ар иI. Лэпкэ зэфэшхьафэу 54-рэ щэпсэу. Шьхьадж ишэн-хабзэхэр кьеухьумэх, гьунэгьум иеми пытэныгэ фашы.

— Кошхьаблэр мэкьумэщышIэ район пэрытэу тIл, республикэм ихэхьоныгэ-хэм илахышлу хэлэ. Лэныкьо зэфэ-шхьафхэмкIэ кьыдэхьугэхэм яшлуагэ-кIэ ащ итеплэ зэрихьо-кIын, сатыушхэмкIэ ыкIи цыфхэмкIэ чыплэшлу хьун ыпэкIыг. ГухэпышIоу илэхэр пхырищызэ, ита-рихэ, икультурэ кьыухьу-мэзэ, лээгэлэшлухэм анэсынэу сыфэлэю, — **кыщитхыг АР-м и Лышхьэу ителеграм-нэклубго.**

Кошхьаблэхэр зэряха-зэу бэрчэтэу мэфэкIым пэгьокIыгэх. Цыфхэм загэпсэфыным, сабыйхэм ар икьоу зэхашIэным дэлэ-жыагэх. Зэнэкьокьухэр, кьэгэпэпэгонхэр ащ кьэ-бэкIыгэх, ыкIэ зыхьомь джэгупIэхэр шылэжыагэх. Лофтхьэбзэ шьхьалэ хьугэ районим ипшэшэ хэхы-гэ зэрэхадзыгэр. Пчы-хэ концертхэр мэфэкIым клэху фэхьуг.

КIэлэцыкIлэхэм апае аттракцион зэфэш-хьафхэм ыпкIэ хэмылэу мэфэ реным лоф ашлаг.

Купыбэ кьыугьоиг футболымкIэ зэнэкьокьоу ХьакIэмыз Мыхьамэт ыцIэкIэ зэхашагэм. Чылэм игумэки зигумэки цыфэу ар щытыг, кьоджэ Адыгэ Хасэм изэхэцэнэр илофшIэнэр чанэу адэлэжыаг.

ПстэумкIи командипшI кьекIололаг, ау уахьтэр афимыкьоу джэгугэр 8. Зэ-фэхьысыжхэмкIэ еджэркьуаехэр апэрэх (сомэ мин 30 афагэшшошаг). Адыгэма-

зые сомэ миллионитф кьызэрэритыгэр ащ кьылуаг. КьоджэдэххэмкIэ ар шлухьафтын шыпкэ хьугэ. Ащ кьыкIэ-лыкIоу чылэм инахыжхэу, щытху пылэу лоф зышIэгэхэ ХьакIэмыз Юрэ, ХьакIэмыз Нинэ, Чэтэо Рэмэзан ыкIи Унэрэкьо Пшымаф Адыгеим и Кьэра-лыгьо Совет — Хасэм ирээзныгэ тхылхэр аритыжыгэх. Кошхьэблэ район администрацием ипащэу Хьа-мы-рэ Заур, районим инароднэ депутатхэм я Совет итхьаматэу Александр Брян-цевыр, Кошхьэблэ районим и Адыгэ

Анцкьо Ирин

хагъэунэфыкыгъэх

Хасэ и Тхьаматэу Нэпшэкъуй Амин ыкIи Дмитриевскэ къоджэ псэуплэм ипашэу Пщыжэ Муртаз ямэфэкIкIэ къэзэрэугоигъэхэм афэгушулагъэх ыкIи чылэм ищылэныгъэ, игумэкIыгъохэм язэшохын чанэу хэлэжъэхэрэу шытху ыкIи рэзэныгъэ тхылъхэмкIэ къыхагъэщыгъэх.

Хьамырзэ Заур — Кошхьэблэ район администрацием ипаш:

— *ХьакIэмзыехэр сыдигъуи зэгурьложьхэу зэдэпсэх. Ячлыгу шульэгъуныгъэу, шыпкъэныгъэу фырялэм ахэм зыкIыныгъэ къахельхэ. Районым ищылэныгъэ илэныкIо пстэуми чанэу ахэлажьэх. ЛэужыкIэ пэпчэ ишулагъэ къегъакIо, республикэм хахьо ышIыным илахьышу хельхэ.*

Илэси 160-м ХьакIэмзые хэхьоныгъэшлэхэр илэху къекIоллагъ. Лэпкъ проектэу «Культурэм» ишулагъэкIэ,

хэкIэу абгъэ къырагъэпшырэп нахь. Етлани тахэзыушхьафыкIыштыгъэр адыгэ шэн-хабзэхэм ягъэцэкIэн сыдигъуи лэшэу гъунэ зэрэпфаштыгъэр ары.

Джащ фэдэу мэфэкIым къекIоллэгъэ хьакIэмзыехэм ягузэхашлэхэр къыралотыкIы.

ХьакIэмзые имэфэкI ихэгъэунэфыкIын мэфэ реным кIуагъэ. Пчыхьэ джэгудахэр ащ кIэух фэхьугъ.

Джэдждэ районыр

Джэдждэ республикэм имэкъумэщышIэ район пэрытхэм яз. IофшIэплэ чIыплэхэм яхэгъэхьон ащ чанэу щыдэлажьэх. Цыфэу щыпсэхэрэм зыкIыныгъэ ахэлыу ыпэкIэ лъэкIуатэх. Ар джыри зэ къыушыхьатыгъ Джэдждэ районыр зызэхашагъэр илэс 90-рэ зэрэхьурэм фэгъэхьыгъэ мэфэкIым. Районым игупчэ

Джэдждэ районым ителеграм-нэклубгъу

шхьалэ мэфэкI зэхэхэр шыкIуагъ. Ащ къышызэрэугоигъэхэм къафэгушулагъэх АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэу Владимир Нарожнэр, Джэдждэ район администрацием ипашэу Андрей Таранухиныр ыкIи Джэдждэ районым инароднэ депутатхэм я Совет итхьаматэу Татьяна Черковар. Муниципалитетым илофышIэ анахь дэгъухэр АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм ирзэныгъэ тхылъхэмкIэ къыхагъэщыгъэх. «Джэдждэ районым ицIыф гъэшIуагъ» зыфилорэ шытхуцIэр афагъэшшоагъ С.И. Анисимовым, Н.Н. Кудриным, А.А. Черковым, И.Ю. Лъэустэнджэлым, С.В. Тереховым, Н.И. Бурмистровам.

— *Цыфэу щыпсэхэрэм яхьатыркIэ Джэдждэ районыр непэ пэрытхэм ащыц ыкIи ицыхьэ зытэльыжьхэу ыпэкIэ лэ-*

кIуатэ, ыпашхьэ къиуцорэ Iофыгъохэр зэрифэшIуашэу зэшIуехых, Адыгеим хэхьоныгъэшлэхэр ышIынхэм илахьышу хельхэ, — къыщелэ АР-м и ЛIышхьэ ителеграм-нэклубгъо.

МэфэкIым гъэлъэгъоплэ сагухэм Iоф щашIагъ, IэрышIыгъэ пкъыгъохэм ямызакъоу гъомылэпхьэ зэфэшхьафхэр ащ къышызгъэлъэгъогагъэх. Джащ фэдэу спорт Iофтхьабзэхэр щызэхашагъэх. ХэушхьафыкIыгъэ дзэ операцием иапэрэ музееу Джэдждэ районым игурыт еджаплэу N 4-м сагъэпсыгъэм мэфэкIым къекIоллагъэхэр еплъынхэ алъэкIыгъ. МэфэкI концертным илэс 90-м ихэгъэунэфыкIын кIэух дахэ фэхьугъ. Адыгеим ыкIи районым итворческэ купхэр ащ хэлэжъагъэх.

АНЦОКЪО Ирин.

Анцокъо Ирин

культурэм и Унэу чылэгум итыр агъэ-кIэжыгъ. ЫкIыби ыкIоцIи теплъакIэ ыгъотыгъ, ищыкIагъэр чIагъэуцуагъ, пчъэлупэм тIысыплэхэр цагъэуцугъэх, чыгыкIэхэр агъэтIысхьагъэх. КIэлэцIыкIухэм апае джэгуплакIи чылэм джы иI, имыжьо урамхэри агъэкIэжыгъэх. Ежъ къодждэдэхэми зигъо Iофыгъохэр зэдэлэпылэжхэзэ зэшIуахых. Анахьэу ахэр непэ зэрыгушхохэрэу тфыщэ чыгипшI пчъагъэу чылэгур къэзыгъэдахэхэрэр ары. Чылэм дэхэм ахэр зэдагъэтIысхьагъэх. ХьакIэмзые илэси 150-р зэрэхьугъэр хагъэунэфыкIы зэхьум ахэр цIыфхэм рахъухьагъэ ыкIи агъэцэкIэжыгъ.

— *Тигуапэ мыщ фэдэ ушхьагъу дахэкIэ тызэрзэхэхьагъэр. Тызэрэлъэгъунэу, тызэрэшIэнэу ащ амал къытитыгъ.*

— *Чылэм тыдэмысыжыми тигуапэу тыкъэкIуагъ. Тыпэлудзыгъэми, ХьакIэмзые тшыгъупшэрэп, ренэу тыгу илэ. Скъо исабийхэм непэ апэрэу сичылэ альэгъугъ.*

— *МакIэ зышIэрэр, ау ХьакIэмзые адырэ чылэхэм атекIы. Гъэсагъэу, еджагъэу, акъылышIохэу мыщ къыдэкIыгъэр бэ. УкIытэ ахэлъэу зэралугъэхэм къы-*

Джэдждэ районым ителеграм-нэклубгъу

КІэрэщэ Тембот фэгъэхьыгъэ зэІукІ

ТхэкІо цІэрыІоу, адыгэ литературэм ильэпсэхэщэу КІэрэщэ Тембот кызыхьугъэр ильэси 122-рэ зэрэхьугъэм фэгъэхьыгъэ Іофтхьабзэ литературнэ музей инаучнэ ІофышІэу Хьот Саидэ зэхищэгъ. АР-м и Лъэпкъ музей ар щыкІуагъ.

Адыгэ шэн-хабзэхэр тхакІом ипрои-
вениехэм кызырацигъэлъэгъуагъэм
кызырагъуагъэхэр тегушылагъэх. Шэ-
ныгъэлъэгъэхэу Агъыржанэкъо Симхъан,
ЖакІемыкъо Зарим, ШэкІо Мирэ, Ты-
гъужь Гоцсымэ, Атэжыхъэ Сайхъат,
Тэу Нуриет, Барцо Рустам, Сихъу
Султан ыкІи нэмыкІхэри ягупшысэхэм-
кІэ зэІукІэм кыкІоІагъэхэм кыадэгоща-
гъэх.

КІэрэщэ Тембот адыгэ литературэм
Іофышхоу щилъэжыгъэр, тхакІом ишы-
Іыгъэ гъогу зыфэдагъэр Хьот Саидэ
кыІотагъ. Этнографир ащ зериугъо-
ижыгъэр, зэрэзеригъэкІужыгъэр, ады-
гэ лъэпкъым ихабзэхэм, икультура
кыарыкІуагъэр зэрэзеригъэшагъэр, ахэр
ухъумэгъэнхэм зэрэфэлъэжыгъэр кы-
хигъэщыгъ.

КІэрэщэм ипроиивениехэмкІэ ады-
гэ шэн-хабзэхэр, шыкІэ-гъэпсыкІэхэр,
адыгэ шыІакІэр, лъэпкъым итарихъ хэти
зэрегъашІэ, джарэу ахэр купкІ зІлэх,

гъэшІэгъоных, еджэгъошІух. Шэныгъэ-
лэжэу ШэкІо Мирэ ныбжыкІэхэр лъэпкъ
литературэм нахъ пэблагъэ хъунхэм
кыфэджагъ. Адыгабзэм иамалхэр кызы-
фигъэфедэзэ, ильэпкъ шэн-хабзэхэр
ыгъэлъапІэзэ тхэгъэ КІэрэщэ Тембот
адыгэ литературэм ибаиныгъэ зэрэхи-
гъэхьуагъэр кыІотагъ, ащ итхыгъэхэр
гъашІэм зэрэхэмыкІокІэщтхэр кыкІи-
гъэтхыгъ.

— КІэрэщэ Тембот ытхыгъэ новеллэу
«Адыгэмэ анахъ ящыкІэгъэ пкыгъуищым
итхыд» зыфилорэм исатыр пэпчъ адыгэ
хабзэр кыреІотыкІы, нэкІубгъо пэпчъ
лъэпкъ гупшысэр хэолъагъо. Сьд
фэдэха а пкыгъуищыр шыуІоу шы-
кыкІэупІэмэ — ІэшашІу, шыузышІу,
шышІу. НыбжыкІэхэр ащ еджэхэмэ
сІоІагъу, — еІо гуманитар ушэтын-
хэмкІэ Адыгэ республикэ институтым
инаучнэ ІофышІэ ныбжыкІэу Барцо
Рустам.

«ГушыІэ зэгъусэ зэлхыгъэхэм тхакІом

ЛъэпкъыкІо Фатим

итхыгъэхэм чыІпІэшхо щаубыты, — кы-
Іотагъ Тыгъужь Гоцсымэ. — Аужырэ
ильэси 10-м адыгабзэм фразеологизмэр
нахъ зэригъашІэ хъугъэ. КІэрэщэм ипро-
иивениехэр ахэмкІэ бай, анахъэу
«Насыным игъогу» зыфилорэр».

Шэныгъэлъэгъэу Атэжыхъэ Сайхъат
кызыраІуагъэмкІэ, «Партизан шыпхъу»
зыфилорэр жэбзэ дахэкІэ КІэрэщэм
ытхыгъ.

ЦІыфым игуІытэ кыагъэушэу,
узыгъэгупшысэрэ кІуачІэрэ акыІрэкІэ
тхакІом ипроиивениехэр ушъагъэх.
КІэрэщэ Тембот лъэуж мыкІоды-
жыныу кыгъэнагъэр ренэу тигъого-
гъушт.

Джащ фэдэу Адыгэ кІэлэгъэджэ
колледжэу Андырхъое Хъусенэ ыцІэ
зыхъырэм истудентхэри зэхыхэм хэ-
лэжыагъэх.

Бзылъфыгъэ Іэпэласэм идунай

Адыгэ бзылъфыгъэхэм дэн-бзэныр, дышъэидэныр, цыпхъэшъэныр,
упкІэгъэпцІэныр арагъашІэщыгъэ. Непэрэ лъэхъаным «ылэ дышъэ
пэзы» зэтІолІэн тІэкІышт Іэпэласэхэри тІлэх. Тэхьутэмыкъое
районим ит кыуаджэу Щынджые щыпсэурэ Тхьаркхъо Мариет
саехэр, цыхэр едых, дышъэидэным фэлэпэлас, щыгъынхэм
тхыпхъэхэр краскэкІэ атырешІыхъэ.

Мариет 2011-рэ ильэсым
Краснодарскэ политехническэ
техникум кыуыхыгъ, дизайнер
сэнэхъатыр зэригъэгъотыгъ.
Дипломнэ ІофшІэнэу «Исполь-
зование национального орна-
мента в современной одежде»
зыфилорэр ытхыгъ. Ащ ыужкІэ
дэн-бзэным икурсхэр кыуыхыгъ.

2022-рэ ильэсым щыублагъэу
Щынджые дэт культурам и Унэ
щэлажэ. КІэлэцыкІухэм кру-
жокэу «ІэшІэгъэ хьалэмэт»
зыфилорэр арегъэхы. фести-
вальхэм, мастер-классхэм,
лъэпкъ ермэлкыхэм ыкІи Іоф-

тхъэбзэ зэфэхъафхэм ахэ-
лажэ, текІоныгъаби кыащы-
дихыгъ.

ИжыкІэ адыгэ лъэпкъым
ыгъэфедэщыгъэ тхыпхъэхэм
атешыкІыгъэу Мариет икІэлэ-
цыкІумэ афидыгъэ сзе-цыехэм
ащыхидыкІыгъ. Дышъэидагъэ
зыщыгъэфедэрэ лъэпкъ тамы-
гъэхэри кытабэм дышъэ ыкІи
тыжыын ІуданэхэмкІэ хедыкІы.
Дышъэ идэгъэ шыабэкІэ саем
илэшъхъэблагъэхэр егъэкІэ-
ракІэ. Къэтэбэ ыкІи ластыч
шъхъантэхэр шъо зэмылэужы-
гъохэу шыагъэхэмкІэ ІудыкІы,

дышъэ ІуданэкІэ хедыкІых.

— СицІыкІугъом щыублагъэу
ІэпэщысэшІыным сыфэцагъ.
Творчествэм цыфыр кызы-
Іухы, ишІоигъоныгъэхэр, ыгу
ильхэр кыгъэнафэх. Тхыпхъэ
пэпчъ гуп кыпкырэкІы, бзэкІэ
кыэсымыІошъугъэ горэ шыІэмэ,
ІэрышлагъэкІэ кыэсІуатэ. ІэшІа-
гъэхэр сІы хъумэ, рэхъатыны-
гъэ кысеты. Тхьапэм нэмыкІэу,
Іальмэкхэм, щыгъынхэм,
палохэм, цуакъэхэм сурэтхэр
атесэшІыхъэх. Дэжые ыкІи
дэшхо быракъхэр сэшІых, — еІо
Мариет.

Тыкъэзыуцухъэрэ дунаир
кІэлэцыкІухэмрэ ныбжы-
кІэхэмрэ нахышІоу зэрагъэшІэ-
ным, ялъэныкъо гупсэ нахъ
агъэлъэлэным, тарихъыр дэгъоу
ашІэным, искусствэм пылхэм
адыгэ шэн-хабзэхэр зэрагъа-
шІэхэзэ, щыІэныгъэм еплъыкІэу
фырІэм зегъэушъомбгъугъэ-
ным, творческэ ІэпэщысэшІыныр
агъэфедэным кружокыр фэ-
лажэ.

Іэпэласэм истудие кІэлэцы-
кІухэр фэчэфэу кыэкІох. Тхы-
пхъэхэм, тамыгъэхэм лъэпкъ
тарихъэу апылыр кыафэуатэ.
Дышъэидагъэхэр, шыагъэхэр
зыщыгъэфедэгъэ шыуашэхэр
— адыгэ цыер, бзылъфыгъэ
кыэптаныр, кІэпхыныр, хыгъэ
шъхъарыхъоныр, жыфыр,
сыхъатылэр, дэжые быракъыр,
дэжые бэщыр кІэлэцыкІухэм
арегъэлъэгъу. Пкыгъоу шыІа-
гъэхэмрэ джы Іэпэласэхэм
ашІыхэрэмрэ ахэм зэрагъэпшэн-
хэ алъэкІы.

— Непэ кІэлэцыкІухэм те-

лефоним е компьютер джэ-
гукІэм охътабэ тырагъэкІуадэ.
ИцІыкІугъом сурэт зышІын зи-
мыкІасэ цыф шыІэпщтын.
Лъэпкъ тхыпхъэхэр зытет тхьа-
пэр ны-тыхэм арагъэгъалэмэ,
адыгэм икультура ашІэщт.
Бзыхъаф цыкІум хадыкІыныр
нахъ кыафэкІын. Іуданэр тыра-
щыным нахъ гуахъо хагъуатэ, —
кыэуатэ Мариет.

2013-рэ ильэсым Тхьаркхъо
Тимуррэ Мариетрэ кызырагъа-
гъэх. СабыипІІ зэданІу, Мус-
Іым, Аминэт, Нэфсэт, Асиет.
Ахэм яІун кІочІэшхо халхъэ,
еджэнымкІэ, творчествэмкІэ,
ІофшІэнымкІэ гъэхъагъэу
ашІыхэрэм ащэгъушІуых. Ащ
дакІоу хэбзэ ІофшІэнри чанэу
агъэцакІэ, общественнэ Іоф-
тхъабзэхэм ахэлажэх. Тимур
АР-м и Шыу Хасэ хэт, адыга-
гъэм изехъакІу. НыбжыкІэхэм
зэгурыІоныгъэрэ зэдэлэжыны-

гъэ-зыкІыныгъэрэ яІэу яунагъо
агъэпсы. 2023-м Урысые зэнэ-
кыкыоу «Ильэсым иунагъу»
зыфилорэм текІоныгъэр кыщы-
дахыгъ.

Мариет зыпыхъэрэ ІофшІэныр
гуетыныгъэ фыриІэу егъэцакІэ.
Унагъом ишъхъангъупчэ
пэлухъохэр, пІэтэхъохэр ыкІи
нэмыкІ хьап-щыпхэр ыІэкІэ еды.

Тхьаркыуахъомэ яунагъо
шэн-хабзэ дахэхэр щызэрахъэ.
Зэшъхъэгъусэхэр зэкІыгъухэу
пщым лъэхъахъэхэрэп, ащ ыпашъ-
хъэ щытІыхэрэп. Нахъыжымэ
апашъхъэ Мариет ишъхъэгъусэ
ыцІэ кыщыІорэп. ШъхъэкІэфэ-
ныгъэр зыльэпсэ унагъом
гупсэфыныгъэ иль.

НэкІубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЛЪЭПШЫКІО Фатим.

Сурэтхэр: унагъом
ихъарзынэш.

Адыгеир апэрэхэм ащыш

Шынэгъончэ ыкIи шэпхъэшлэхэм адиштэрэ гьогухэр

**УРЫСЫЕМ
ИЛЪЭПКЪ
ПРОЕКТХЭР**

«Росавтодорым» ипашэу Роман Новиковым кызыриуагъэмкIэ, мы илэсым шIэгъэн фаеу лъэпкъ проектум кыдыхэлъытэгъагъэхэр апэ зыгъэцэкIэгъэ шьолъырхэм Адыгеир ащыш. КъэкIорэ илэсымкIэ агъэнэфэгъагъэхэм ауж ихьагъэх. «Инфраструктура для жизни» зыфилорэ лъэпкъ проекткIэр гъэцэкIэгъэным мыдэу республикэм зыфигъэхъазыргъ.

— «Шынэгъончэ ыкIи шэпхъэшлэхэм адиштэрэ гьогухэр» зыфилорэ лъэпкъ проектум зыщыпхыращырэ уахътэм Адыгеим икомандэ дисциплинэ дэгъу хэлъэу, сьд фэдэрэ Iофи игъом ыкIи икIоу егъэцэкIэ. Ары а проектум кыдыхэлъытэгъагъэхэр ыпэ итхэу агъэцэкIэнхэм фэлорышIэрэр, — кылуагъ Роман Новиковым.

Республикэм икIэлэ гьогухэм япроцент 85-р, шьолъыр мэхъанэ зилэхэм япроцент 66,5-р шапхъэхэм адештэ. Гьогу фондир мы илэсым сомэ мил-

Лъэпкъ проектэу «Шынэгъончэ ыкIи шэпхъэшлэхэм адиштэрэ гьогухэр» зыфилорэ кыдыхэлъытэгъэ IофшIэнхэр илэскIэ ыпэ итхэу Адыгеим цызэшлуахы. Мары мыгъэ 2025-рэ илэсым аублэнэу цытыгъэ IофшIэнхэр ары агъэцэкIэхэрэр. ПстэумкIи гьогу километрэ 40 агъэцэкIэжынэу цыт.

лиарди 5,4-рэ мэхъу. ТапэкIэ гьогу псэолъэ 19-мэ IофшIэнхэр ащагъэнэфэгъэх.

2019 — 2023-рэ илэсхэм пстэумкIи гьогу Iахъ 337-рэ агъэцэкIэжыгъэ е IкIэу ашыгъ. Ар километрэ 450,5-рэ мэхъу, сомэ миллиард 33,5-рэ пэлуагъэхъагъ.

УФ-м транспортымкIэ и Министерствэрэ Федеральнэ гьогу агентствэмрэ зэпхыныгъэ адырIау стратегическэ мэхъанэ зилэ проект зэфэшхъафхэр, кыушхъэ чыплэхэм ащашыгъэ гьогухэри зэрахэтхэу, республикэм щыпхыращыгъэх. Зеклоным зызериушомбгъурэм, автотранспортэу кыушхъэлъэ чыплэхэм ащызэблэкIырым ипчъагъэ зэрэахъорэм афэшI республикэм ипроектхэр кыдэлъытагъэхэу тапэкIэ джыри гьогухэр шыгъэнхэм хэплъэх. Ахэм ащыш Краснодар лъэныкъом кIорэ гьогум изегъэушомбгъун ыкIи Мыекьюапэ къэзыухъэрэр ухыгъэныр.

— Гьогухэм япхыгъэ IофшIэнхэмкIэ

Адыгеим икIэгъэлъэгъонхэм уагъэрэ-зэнэу цыт. Шьолъыр мэхъанэ зилэхэм япроцент 66,5-р шапхъэхэм адештэ. Зеклоным зегъэушомбгъугъэным фэло-рышIэщытэрэ зэкIэ Адыгеим иI, арышъ, ащ ищыкIэгъэ инфраструктурэм игъэпсын лъыгъэкIотэгъэн фае. Тыналэ ащ тетышт, — кылуагъ УФ-м ивице-премьерэу Марат Хуснуллиным.

Сурэтыр: Адыгеяавтодорыр.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунэшьо зауламэ зэхьокIыныгъэхэр афэшIыгъэнхэм ехылаIагъ

Адыгэ Республикэм и Законэу 1994-рэ илэсым Iоныгъом и 28-м аштагъэу N 1171-р зытетэу «Унагъор, ныр, тыр, IкIэлэцIыкIухэр къэухъумэгъэнхэм ехылаIагъ» зыфилорэм диштэу Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешыI:**

1. Мыш фэдэ зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэу:

1) Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2006-рэ илэсым жьоныгъуакIэм и 15-м ышIыгъэ унашъоу N 70-р зытетэу «Сабыир кызыухъукIэ зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу тедзэрэ сэкъатныгъэ зилэ IкIэлэцIыкIум кыдэкIокIыгъэнымкIэ ахъщэ Iэпылэгъу тедзэрэ мазэ къэс къазэраратырэм ехылаIагъ» зыфилорэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуагъэагъэхэр, 2006, N 5, 6; 2007, N 6; 2010, N 2, 9; 2013, N 9; 2016, N 5; 2017, N 8; 2018, N 8; 2019, N 4; 2020, N 11; 2021, N 3; 2023, N 2):

а) гуадзэу N 1-м:

— ия 2-рэ пункт хэт гуцылэхэу «(Адыгэ Республикэм и Хэбзэгъэуцугъэ ЗылуIкIэ (Хасэм) — Парламентым и Ведомостхэр, 1994, N 9; Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуагъэагъэхэр, 1997, N 2; 1999, N 4; 2000, N 3, 6; 2001, N 3, 8; 2003, N 3, 11; 2004, N 1, 4; 2005, N 11; 2008, N 2; 2009, N 4; 2011, N 6; 2012, N 12; 2013, N 12; 2014, N 4, 7; 2015, N 11; 2017, N 5; 2019, N 5, 11; 2020, N 3; 2021, N 11; 2022, N 11)» зыфилохэрэр гуцылэхэу «(ыужыкIэ фашыгъэ зэхьокIыныгъэхэри игъусэхэу)» зыфилохэрэмкIэ зэблэхъугъэнхэу;

— ия 3-рэ пункт кIуачIэ имылэжъэу лъытэгъэнхэу;

— ия 5-рэ пункт кIуачIэ имылэжъэу лъытэгъэнхэу;

— ия 6-рэ пункт иапэрэ абзац мыш тетэу къэтыгъэнхэу;

«6. Мы ШыкIэм ия 4-рэ пункт зигугъу кышыIырэ документхэмрэ лъэлу тхылымрэ учреждением (кыутамэм) е фэло-фэшIэ лъэпкъ зэфэшхъафхэр зыгъэцэкIэрэ гупчэм Iэклагъэхъанхэ алъэкIышт электрон амалхэр ыкIи (е) къэбар-телекоммуникационнэ хытыухэр (къэбар-телекоммуникационнэ хытыуоу «Интернети» ахэм зэрахэтэу) кызыфагъэфедэхэзэ, 2011-рэ илэсым мэлъыфэгъум и 6-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 63-р зытетэу «Электрон IэпкIадзэм ехылаIагъ» зыфилорэм, 2010-рэ илэсым бэдзэогъум и 27-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 210-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэло-фашIэхэр зэрагъэцэкIэхэрэм ехылаIагъ» зыфилорэм ия 21.1-рэ, ия 21.2-рэ статьяхэм къазэраратырэдэлъытэгъэ шыкIэм диштэу»;

— ия 7-рэ пункт мыш тетэу къэтыгъэнхэу;

«7. Ахъщэ Iэпылэгъу афагъэнэфэным пае джащ

фэдэу сабыир кызырэхъугъэм ехылаIэгъэ къэбархэри алэклагъэхъан фае. Лъэлу тхылымрэ кIэлэцIыгъэхъагъэм ащ фэдэ къэбархэр заримыхыплэкIэ, мы пунктум зигугъу кышыIырэ къэбархэр кыулыкIухэм электрон зэпхыныгъэ зэрэзэдырIаэ системэ зыкIымкIэ учреждением (кыутамэм) кызылэклагъэхъэх.»;

— ия 10-рэ пунктум хэт гуцылэхэу «я 4 — 5-рэ пунктхэм» зыфилохэрэр гуцылэхэу «я 4-рэ пунктум» зыфилохэрэмкIэ зэблэхъугъэнхэу;

б) гуадзэу N 2-м:

— ия 5-рэ пункт гуцылэхэу «(ыужыкIэ фашыгъэ зэхьокIыныгъэхэри игъусэхэу)» зыфилохэрэр хэгъэхъогъэнхэу;

— ия 9.1-рэ пункт:

— хэт гуцылэхэу «(Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуагъэагъэхэр, 2011, N 15, 27; 2012, N 29; 2013, N 14, 27; 2014, N 11, 26; 2016, N 1, 26; 2019, N 52; 2020, N 24)» зыфилохэрэр гуцылэхэу «(ыужыкIэ фашыгъэ зэхьокIыныгъэхэри игъусэхэу)» зыфилохэрэмкIэ зэблэхъугъэнхэу;

— хэт гуцылэхэу «(Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуагъэагъэхэр, 2010, N 31; 2011, N 15, 27, 29, 30, 49; 2012, N 31; 2013, N 14, 27, 30, 51, 52; 2014, N 26, 30, 49; 2015, N 1, 10, 29; 2016, N 7, 27; 2017, N 1, 31, 50; 2018, N 1, 9, 17, 18, 24, 27, 31, 31; 2019, N 14, 52; «Правовой къэбархэмкIэ официалнэ интернет-порталыр (www.pravo.gov.ru), 2020, бэдзэогъу)» зыфилохэрэр гуцылэхэу «(ыужыкIэ фашыгъэ зэхьокIыныгъэхэри игъусэхэу)» зыфилохэрэмкIэ зэблэхъугъэнхэу;

2) яцэнэрэ ыкIи ащ кыкIэлъыкIорэ сабыйхэу 2012-рэ илэсым цылэ мазэм и 1-м ыуж къэхъугъэхэм апае сабыибэ зэрыс унагъом зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу зэрэлэклагъэхэрэ ШыкIау Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2011-рэ илэсым чэпыогъум и 17-м ышIыгъэ унашъоу N 212-р зытетэу «Яцэнэрэ ыкIи ащ кыкIэлъыкIорэ сабыйхэу 2012-рэ илэсым цылэ мазэм и 1-м ыуж къэхъугъэхэм апае сабыибэ зэрыс унагъом зэтыгъо ахъщэ Iэпылэгъу зэрэлэклагъэхэрэ ШыкIэм ехылаIагъ» зыфилорэмкIэ ауэхэсыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуагъэагъэхэр, 2011, N 10; 2013, N 11; 2015, N 8; 2016, N 5; 2018, N 8; 2019, N 4; 2020, N 3; 2022, N 12) мыш фэдэ зэхьокIыныгъэхэр фэшIыгъэнхэу;

а) я 4-рэ пунктум хэт гуцылэхэу «(Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуагъэагъэхэр, 1997, N 2; 2000, N 3, 6; 2001, N 3, 8; 2003, N 11; 2004, N 4; 2005, N 11; 2008, N 2; 2009, N 4; 2011, N 6; 2012, N 12; 2013, N 12; 2014, N 4, 7; 2015, N 11; 2017, N 5; 2019, N 5, 11; 2020, N 3; 2021, N 11)» зыфилохэрэр

гуцылэхэу «(ыужыкIэ фашышт зэхьокIыныгъэхэри игъусэхэу)» зыфилохэрэмкIэ зэблэхъугъэнхэу;

б) я 5-рэ пунктум я 5-рэ подпунктыр хэгъэхъогъэнхэу: «5) хыкумым иунашъоу яцэнэрэ IкIэлэцIыкIур е ащ кыкIэлъыкIохэрэр апунэу зэраштагъэм ехылаIагъэу хэбзэ кIуачIэ зилэ хъугъэм икопие.»;

в) я 6-рэ пунктум хэт гуцылэхэу «я 5-рэ пунктум ия 2 — 3-рэ подпунктхэм» зыфилохэрэр гуцылэхэу «я 5-рэ пунктум ия 2 — 3-рэ, ия 5-рэ подпунктхэм» зыфилохэрэмкIэ зэблэхъугъэнхэу;

г) я 6.1-рэ пунктум ия 1-рэ подпункт мыш тетэу къэтыгъэнхэу:

«1) 2011-рэ илэсым мэлъыфэгъум и 6-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 63-р зытетэу «Электрон IэпкIадзэм ехылаIагъ» зыфилорэм, 2010-рэ илэсым бэдзэогъум и 27-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 210-р зытетэу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэло-фашIэхэр зэрагъэцэкIэхэрэм ехылаIагъ» зыфилорэм ия 21.1-рэ, ия 21.2-рэ статьяхэм къазэраратырэдэлъытэгъэ шыкIэм диштэу зыкIэтхэжыгъэхэ электрон документхэр»;

д) я 6.4-рэ пунктум хэт гуцылэхэу «я 7-рэ статья ия 6-рэ Iахъ ия 1-рэ, ия 3-рэ, ия 4-рэ пунктхэм» зыфилохэрэр гуцылэхэу «я 7-рэ статья ия 6-рэ Iахъ ия 1-рэ, ия 3-рэ, ия 3.1-рэ пунктхэм» зыфилохэрэмкIэ зэблэхъугъэнхэу;

е) я 7.3 — 7.4-рэ пунктхэр мыш тетэу къэтыгъэнхэу: «7.3. Яцэнэрэ е ащ кыкIэлъыкIорэ сабыйхэр кызыухъугъэхэм (апунэу заштагъэхэм) ауж мэзи 6 нахыбэ темышIэу лъэлу тхылымрэ ащ кIыгъу документхэмрэ учреждением (кыутамэм) е фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ гупчэм Iэклагъэхъэх.

7.4. Законом ия 7.1-рэ статья ия 5-рэ Iахъ шыгъэнэфэгъэ, фэгъэкIотэныгъэ зилэ ушъхагъухэр цылэхэ зыхъукIэ, яцэнэрэ е ащ кыкIэлъыкIорэ сабыйхэр кызыухъугъэхэм (апунэу заштагъэхэм) ауж мэзи 6 нахыбэ тешагъэу лъэлу тхылымрэ ащ кIыгъу документхэмрэ учреждением (кыутамэм) е фэло-фашIэхэр зыгъэцэкIэрэ гупчэм Iэклагъэхъанхэ алъэкIышт.»;

ж) я 7.5 — 7.6-рэ пунктхэм кIуачIэ ямылэжъэу лъытэгъэнхэу.

2. Официалнэу кызыухаутырэ нэуж мэфи 10 зытешIэкIэ мы унашъом кIуачIэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республикэм иминистрэхэм
я Кабинет и Тхьаматэу
КIЭРЭЩЭ Анзаур**

кь. Мыекьюапэ,
Iоныгъом и 18, 2024-рэ илэс
N 148

Футбол

Джыри кытектуагъэх

ФутболымкӀэ Урысыем изэнэкӀоку иятӀонэрэ лигэ хэт «ЗэкӀошныгъэм» зичэзыу я 27-рэ турым кыдыхэлъытэгъэ ешӀэгъоу МыекӀуапэ щырилагъэр шуахыгъ.

«ЗэкӀошныгъ» — «Нарт» — 1:3 (1:0).

«ЗэкӀошныгъэм» щешӀагъэхэр: Т. Хачировыр, Д. Савиных, М. Ягъевыр, И. Оразаевыр, И. Абдуллаевыр, К. Юшко, Н. Сергеевыр (А. Зезерахъэр), Д. Антоненкэр, З. Коблыр (Ш. Гайдаровыр), М. Коломийцевыр, Г. Абдуллаевыр (А. ДелӀхъор).

«Нартым» хэтыгъэх: А. Дяченкэр, М. Денилхановыр, Н. Катаевыр (Р. Бостановыр), В. Рымарь, Г. Тарновыр, В. Абыдокъор (Р. Лафышъыр), А. Джумаевыр, Ш. Исаевыр (Э. Тхакоховыр), И. Ульбашевыр (И. Чалый), Э. Цанава, А. Курачиновыр.

ЕшӀэгъум нэбгырэ 340-рэ еплъыгъ. ЗӀукӀэгъур уӀӀепищӀу, гъӀӀӀгъонӀу кӀуагъ. Я 22-рэ такыкӀым «ЗэкӀошныгъэм» щешӀагъэхэр.

шӀэрэ Гаджимурад Абдуллаевым пчӀагъэр кызыӀуихыгъ. АпӀэрэ таймым ащ нахъыбэрэ командэхэм кӀэлапчӀэм Ӏагуаор дадзӀагъ.

ЯтӀонэрэ таймым «Нартым» иешӀагъэ ригъэхъугъ, бэ кыдӀэхъугъэри. Я 55-рэ такыкӀым хъагъэхэм пчӀагъэр зӀфӀдиз ашӀыгъ. Мы уахътӀэм щегъэжӀагъӀу футболитстхэр нахъ дысӀу ешӀэхӀу рагъэжӀагъ. «ЗэкӀошныгъэм» кӀэлапчӀэм Ӏагуаор дидзӀэн гухӀӀ иӀу ыпӀӀӀ илӀыштыгъ, ау ар кыдӀэхъугъ. Я 76-рэ такыкӀым Даниил Антоненкэр изакъоу кӀэлапчӀэм екӀугъ, ау ащ Ӏагуаор дидзӀэхъугъ. Я 87-рэ такыкӀым хъагъэхэм пчӀагъэм хагъэхъуагъ, кӀахӀыгъэр Абыдокъо Вадим. Кирилл Юшком ятӀонэрэ гъожь карточкэр судьям кыригъӀӀӀагъ.

гъуи, ешӀаӀӀэм кыригъӀӀыгъ. А уахътӀэм «Нартым» ящӀонэрэ Ӏагуаор кӀэлапчӀэм дидзӀагъ, пчӀагъэр 1:3-у зӀукӀэгъур аухыгъ.

— *Тифутболистхэм яешӀагъэ сигъэрзӀагъ, кӀэлапчӀэм Ӏагуаор дадзӀнымкӀэ амалыбӀ ялагъ, ау ар кӀаӀӀэхъугъ. Судьям унашӀоу ышӀыгъэхэм ащыцӀыбӀэхэм адезгъаштӀэрӀ, анахъӀу пчӀагъэр зӀфӀдиз зашӀым, сыда ӀӀомӀ хъагъэхэм яфутболист шапхӀэхэр зӀриукъуагъэр ащ ылъӀэгъугъ, — кӀытуагъ «ЗэкӀошныгъэм» итренер шӀхъаӀу Сергей МирошниченкӀ.*

Я 27-рэ турым изӀфӀхысыжӀхэр:

«Динамо-2» — «Динамо Ставрополь» — 0:4, «Ангушт» — «Легион» — 1:1, «ЗэкӀошныгъ» — «Нарт» — 1:3, «Форте» — «Победа» — 5:2, «Рубин Ялта» — «Биолог Новокубанск» — 3:2,

«Ростов-2» — «Кубань Холдинг» — 2:0, «Строитель» — «Севастополь» — 1:1, «Алания-2» — «Спартак-Налчык» — 1:1.

Командэхэр зыдӀащыт чыпӀӀэхэр ыкӀи очко пчӀагъӀу рагъӀагъ:

1. «Форте» — 53.
2. «Динамо Ставрополь» — 51.
3. «Легион» — 49.
4. «Рубин Ялта» — 49.
5. «Ростов-2» — 48.
6. «Севастополь» — 46.
7. «Астрахань» — 40.
8. «Нарт» — 35.
9. «Строитель» — 35.
10. «Ангушт» — 32.
11. «ЗэкӀошныгъ» — 30.
12. «Спартак-Налчык» — 28.
13. «Кубань Холдинг» — 26.
14. «Биолог-Новокубанск» — 23.
15. «Победа» — 22.
16. «Алания-2» — 17.
17. «Динамо-2» — 13.

КыкӀӀӀыкӀӀошт зӀукӀэгъур «ЗэкӀошныгъэм» Назрань щыриӀӀӀт, чӀӀӀӀӀгум и 12-м командӀу «Ангушт» дешӀӀӀт.

Волейбол

МыекӀуапэ щыкӀуагъ

ДонецкӀэ ыкӀи ЛуганскӀэ НароднӀэ республикӀэхэр, ЗапорожскӀэ ыкӀи ХерсонскӀэ хӀукӀхэр Урысыем кызыхӀхъажыгъэхэм и МафӀэ ихӀгъӀунӀфыкӀын кыдыхӀӀытагъӀу волейболымкӀэ зӀнӀӀӀоку МыекӀуапэ щыкӀуагъ. Ащ хъульфыгъэ команди 6 хӀӀӀӀагъ.

ТекӀоньгъэр «Нартым» кыдихыгъ, ар финалым «АГУ-Мары» щылукагъ ыкӀи 3:1-у кышылуихыгъ. ЯщӀонэрэ чыпӀӀӀ командӀу «Каштан» зыфилорӀэм фагъӀшӀошагъ.

МыекӀуапэ физическӀэ культурӀэмкӀэ ыкӀи спортымкӀэ и Комитет ӀофтхъабзӀэм кӀӀащӀагъ фӀхъугъ.

КъатхӀхӀэрэм яшӀӀӀрӀэ редакцием иеплӀыкӀӀхӀмрӀэ зӀтемыфӀнхӀӀэ аӀӀӀышӀт.

НакӀубгъор зыгъӀхъазырыгъэр БЗӀШӀУ Асхъад.

ЗӀхъышагъэр ыкӀи кыдӀзыгъӀагъэр: АР-м лъӀпкӀ ӀофхӀмкӀӀэ, ӀӀкӀыб кӀӀралхӀэм ащыпсӀурӀэ тилъӀпкӀӀӀгъухӀм адырӀӀӀ зӀпхыныгъӀхӀмкӀӀэ ыкӀи кӀӀбар жъугъэм инамалхӀмкӀӀэ и Комитет
Адресыр: 385000
кӀ. МыекӀуапӀэ, ур. КрестыанскӀэр, 236

Редакциер зыдӀащыт: 385000, кӀ. МыекӀуапӀэ, ур. ПервомайскӀэр, 197.
ТелефонхӀэр: приемнӀэр: 52-16-79

Редакцием авторхӀэм кӀаӀхырӀэр А4-кӀӀэ заджӀхӀэр тхъапӀхӀу зипчӀагъӀӀӀ 5-м емыхъухӀэр ары. СатырхӀэм азыфагу 1,5-рӀэ дӀӀӀӀу, шрифтыр 12-м нахъ цӀыкӀунӀу щытӀӀ. Мы шапхӀӀхӀм адимыштӀэр тхыгъӀхӀэр редакцием зӀкӀегъӀӀоужыкӀ. E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр: УФ-м хӀутын ӀофхӀмкӀӀэ, телерадиокъӀытынхӀмкӀӀэ ыкӀи зӀлӀы-ӀӀсыкӀӀэ амалхӀмкӀӀэ и МинистерствӀэ и Темыр-Кавказ чыпӀӀӀ гъӀорышӀаӀӀ, зӀраушыхъатыгъӀэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

ЗыщыхауырӀэр АО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кӀ. МыекӀуапӀэ, ур. ПионерскӀэр, 268

ЗӀкӀӀмкӀи пчӀагъэр 4503
ИндексхӀэр П 4326
П 3816
Зак. 1657

ХӀутынӀм узчыкӀӀӀтхӀнӀу щыт уахътӀэр Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкӀӀтхӀгъӀхӀ уахътӀэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шӀхъаӀӀэр МӀӀӀӀӀӀо Саид

Редактор шӀхъаӀӀэм игуадзӀэр ТӀу З. Дз.

ПшӀӀӀӀӀӀыжъ зыхъырӀэ секретарыр ТхъаркӀоухӀо А. Н.